

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**IXe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 227.083 van 10 april 2014**  
**in de zaken I. A. 208.012/IX-7939**  
**II. A. 208.726/IX-7993**

In zake: I. + II.  
Miguel DE VRIENDT  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Michiel Deweirdt  
kantoor houdend te 8500 Kortrijk  
Doorniksewijk 66  
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

I.+II.  
de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door  
de minister van Justitie  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Stefaan Verbouwe  
kantoor houdend te 1150 Brussel  
Tervurenlaan 270  
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partijen:

II.  
1. Marie DELAHAYE  
2. Katrien MEULEMANS  
3. Annelies VERSTRAETE  
die woonplaats kiezen bij  
Katrien Meulemans  
wonend te 3018 Wijgmaal  
Rotselaarsesteenweg 103

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1. Het beroep in de zaak A. 208.012, ingesteld op 16 februari 2013, strekt tot de nietigverklaring van “[de] beslissing van de Federale Over-

heidsdienst Justitie van 19 december 2012 waarbij de selectiecommissie [aan] Miguel De Vriendt een score van 13/20 toekent, maar waarbij Miguel De Vriendt niet voldoende gunstig gerangschikt wordt voor een benoeming”.

Het beroep in de zaak A. 208.726, ingesteld op 3 mei 2013, strekt tot de nietigverklaring van vijf koninklijke besluiten van 11 februari 2013 waarmee respectievelijk Katrien Meulemans, Michael Groven, Marie Delahaye, Annelies Verstraete en Karolien Jeurissen voorlopig worden benoemd tot parketjurist in het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel.

## *II. Verloop van de rechtspleging*

2. De verwerende partij heeft in de beide zaken een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft in de beide zaken een memorie van wederantwoord ingediend.

Marie Delahaye, Katrien Meulemans en Annelies Verstraete hebben in de zaak A. 208.726 een verzoek tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 24 juni 2013.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Eric Lanckswertdt heeft in elk van de beide zaken een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft in de beide zaken een laatste memorie ingediend.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben schriftelijk gereageerd op de aan alle partijen bij de ingereedheidbrenging van de zaak door de kamervoorzitter-verslaggever voorgelegde vragen met betrekking tot mogelijk ambtshalve aan te voeren middelen.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 31 maart 2014.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Michiel Deweydt, die verschijnt voor de verzoekende partij, en de tussenkomende partijen, die in persoon verschijnen, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3.1. Verzoeker is sinds 27 oktober 2008 in contractueel dienstverband als jurist werkzaam bij het parket van de procureur des Konings te Brussel. Sedert 16 augustus 2011 is hij aldaar voltijds werkzaam op de sectie Bijzondere Zaken.

3.2. Om in aanmerking te komen voor een benoeming in vast verband neemt verzoeker deel, met succes, aan een voorselectie waarna hij in de rangschikking van de lijst van geslaagden wordt opgenomen.

Vervolgens postuleert verzoeker op 3 april 2012 voor één van de vacante betrekkingen van statutair parketjurist in het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent en van het hof van beroep te Brussel. In het vacaturebericht voor deze betrekkingen, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 23 maart 2012, staat te lezen dat de kandidaten zullen worden uitgenodigd voor een bijko-

mende proef. Die selectieproef bestaat uit een schriftelijk gedeelte, goed voor 40% van de punten, en een mondeling gedeelte, goed voor 60% van de punten.

Voor de proef die betrekking heeft op het rechtsgebied Gent behaalt verzoeker 10 op 20.

Op de proef die betrekking heeft op het rechtsgebied Brussel – het is deze proef die in het voorliggende dossier aan de orde is – behaalt verzoeker 13 op 20. Dit resultaat wordt als volgt aan verzoeker ter kennis gebracht met een schrijven van 19 december 2012:

“Na beraadslaging heeft de selectiecommissie u de score van 13/20 toegekend. Wij feliciteren u met dit resultaat. U bent op dit moment echter niet voldoende gunstig gerangschikt voor benoeming, wij nemen telefonisch contact met u op als deze situatie zou wijzigen.”

Voorts wordt meegedeeld dat verzoeker op basis van de wetgeving inzake de openbaarheid van bestuur feedback kan vragen over de bijkomende proef van zodra de benoeming van de laureaten betekend is.

De selectiecommissie, waarvan sprake in de brief van 19 december 2012, is samengesteld uit eerste advocaat-generaal J.d.L., voorzitter, en eerste substituut A.V.M., federaal magistraat E.B. en HRM attaché K.L., leden.

3.3. Op vraag van verzoeker wordt hem op 21 januari 2013 een uittreksel van het proces-verbaal (PV) van de selectieproef bezorgd – namelijk het gedeelte dat specifiek op hem betrekking heeft. Het luidt:

“Motivatatie (Reden van sollicitatie, voorbereiding op het gesprek, organigram, enz.):

De kandidaat behaalde in 2005 zijn licentiaatsdiploma in de rechten. Nadien volgde hij nog een extra opleiding, namelijk een master in de criminologie. Na zijn studies ging de kandidaat aan de slag als medewerker bij een notaris, om dan in 2008 van start te gaan als contractueel parketjurist. Momenteel is de kandidaat werkzaam bij het parket van de procureur des Konings te Brussel op de sectie bijzondere zaken.

De kandidaat wenst statutair benoemd te worden en doet daarom mee aan deze selectieprocedure. Hij ziet een benoeming als een schouderklopje voor zijn reeds afgelegde carrière binnen justitie. De kandidaat geeft aan dat hij gepassioneerd is door het strafrecht, deze interesse was reeds tijdens zijn studies aanwezig. De diversiteit binnen de functie spreekt hem aan en dit zowel qua complexiteit als qua dossiers. Daarnaast spreekt ook de autonomie in de functie hem aan. De kandidaat legt de klemtoon op het statutaire gegeven binnen zijn motivatie. Hij heeft zowel voor het ressort Gent als Brussel gepostuleerd en heeft een voorkeur voor het ressort te Gent, daar dit makkelijker bereikbaar is voor hem. De kandidaat ambieert een carrière binnen de magistratuur. Hij heeft zich niet voorbereid op dit gesprek. De kandidaat scoort voldoende op het onderdeel motivatie.

Visie (Kennis van de functie, kennis van de entiteit, organigram, enz.):

De kandidaat kent de bevoegdheden en taken van het openbaar ministerie en kan deze ook toelichten. Hij kent de structuur van de organisatie. De kandidaat maakt een onderscheid tussen de taken op strafrechtelijk en burgerlijk vlak. Hij bespreekt het opsporings – en gerechtelijk onderzoek. De kandidaat beschrijft de taak van het algemeen belang van het openbaar ministerie. Hij heeft een zicht op de actualiteit die gelinkt is aan het activiteitendomein en weet welke veranderingen op til staan. De kandidaat kan het verschil tussen het parket van de procureur des Konings en het federaal parket toelichten en weet beiden te situeren binnen het gerechtelijk apparaat. Hij kan de voornaamste taken van het federaal parket toelichten. De kandidaat scoort goed op het onderdeel visie met betrekking tot de entiteit.

De kandidaat weet de belangrijkste taken en verantwoordelijkheden binnen de functie weer te geven. Hij kan de essentie van de functie op een correcte wijze weergeven. De kandidaat legt de klemtoon op het ondersteunen van de magistraat, dossiers afhandelen op een zelfstandige wijze (echter zonder handtekeningbevoegdheid), verrichten van opzoekingen, kwalificeren van feiten, voorstellen aan de magistraat richten en het bestuderen van het pv. Hij heeft een goed zicht op de contacten die men dient te onderhouden binnen deze functie. De kandidaat heeft een zicht op de moeilijkheden en uitdagingen verbonden met de functie. Hij scoort goed op het onderdeel visie met betrekking tot de functie.

Schriftelijke proef (Kwaliteit van de gegeven antwoorden, technische competenties, technische bagage, enz.):

Technische competenties: De kandidaat beschikt over een voldoende kennis met betrekking tot de vaardigheden die verbonden zijn aan de desbetreffende functie. Hij heeft een voldoende kennis van de juridische sleutelconcepten en demonstreert op een voldoende niveau de kennis die met name vereist is in strafzaken, sociale zekerheid, handelszaken en jeugdbescherming. De kandidaat heeft een voldoende kennis wat betreft reglementeringen en wetgeving (daarin begrepen de kennis der wetten, het gebruik van wetboeken of de rechtspraak in de onderzochte gebieden). Hij beheerst op voldoende wijze de gebruikte methodologie en procedures. De kandidaat beschikt over een voldoende kennis wat betreft de interne werkcontext (de structuur van de organisatie en het functioneren ervan) en

de externe context (de structuur en het functioneren van gerelateerde organisaties).

Informatie integreren: De kandidaat is capabel om linken te leggen tussen bepaalde gegevens met het oog op de integratie tot een samenhangend geheel. Hij heeft op voldoende wijze een sluitende conclusie gevormd op basis van de gemaakte synthese en gegenereerde alternatieven.

Beslissen: De kandidaat laat deze competentie onvoldoende blijken tijdens de schriftelijke proef. Hij neemt op onvoldoende wijze de juiste beslissing vertrekkende van (on)volledige informatie. De kandidaat houdt onvoldoende rekening met diverse opties en alternatieven alvorens een beslissing te nemen.

Adviseren: De kandidaat demonstreert deze competentie op voldoende wijze in de schriftelijke test door de inhoud van zijn advies voldoende aan de noden aan te passen, door inhoudelijk betrekkelijk correcte adviezen te geven en door zijn adviezen te steunen op een tamelijk samenhangende redenering.

Mondelinge toelichting van de schriftelijke proef:

De kandidaat geeft blijk van een expertise die naar waarde geschat wordt. Hij geeft op een logische wijze zijn manier van aanpak weer, waarbij hij de casus leest, de feiten reeds probeert te kwalificeren, de territoriale bevoegdheid nakijkt en diverse bronnen raadpleegt. De kandidaat laat duidelijke afwegingen blijken bij het formuleren van zijn antwoord. De kandidaat initieert acties op basis van de genomen beslissing. Wanneer de kandidaat een beslissing formuleert laat hij blijken dat zij diverse acties onderneemt om deze te handhaven of toe te lichten indien deze in twijfel getrokken wordt. De kandidaat scoort goed op de mondelinge toelichting.

Observatie (Communicatie vaardigheden, presentatie en houding, enz.):

De kandidaat structureert zijn communicatie op basis van de feiten. Hij begint zijn antwoord vaak met 'goh jah...'. De kandidaat gebruikt niet altijd de juiste woorden gedurende het gesprek. Hij durft rond de pot te draaien. De kandidaat zit gedurende het hele gesprek van zijn 1,5l fles water te drinken."

3.4. Met een e-mail van 28 januari 2013 vraagt verzoeker of het mogelijk is om van het volledige PV van de selectieproef inzage te nemen en hem in bevestigend geval een afschrift ervan toe te zenden. Met een e-mail van 29 januari 2013 wordt aan verzoeker geantwoord dat hij recht heeft op een afschrift van zijn eigen gedeelte van het PV en van het gedeelte over de hoger gerangschikte kandidaten die benoemd werden in de betrekking. Vermits evenwel nog geen enkele persoon benoemd is, heeft verzoeker nog geen recht op deze stukken.

3.5. Op 16 februari 2013 stelt verzoeker het annulatieberoep A. 208.012 in.

3.6. Met een e-mail van 8 maart 2013 wijst verzoeker erop dat de benoeming van de statutaire juristen intussen een feit is, en hij vraagt om hem een afschrift van het volledige PV van het mondeling examen te willen toezenden.

Op 12 maart 2013 krijgt verzoeker een afschrift van het PV en van de eindconclusies met betrekking tot de laureaten van de selectie die werden benoemd tot parketjurist in het rechtsgebied van het hof van beroep van Brussel.

3.7. Bij koninklijke besluiten van 11 februari 2013, bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 5 maart 2013, wordt een vijftiental parketjuristen voorlopig benoemd in de vakklasse A1 in het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel. Met het annulatieberoep A. 208.726 vecht verzoeker hiervan vijf benoemingen aan.

3.8. Op 6 december 2013 wordt door de verwerende partij een einde gesteld aan de arbeidsovereenkomst met verzoeker.

#### *IV. Samenvoeging*

4. De in de tweede zaak bestreden benoemingen steunen op de uitslag van de vergelijkende proef, waarvan het regelmatig verloop in de eerste zaak wordt betwist. In het belang van een goede rechtsbedeling is het dan ook passend om de beide zaken samen te voegen en er in één arrest uitspraak over te doen.

## *V. Ontvankelijkheid van het beroep in de zaak A. 208.726*

### *Excepties opgeworpen door de tussenkomende partijen en door de verwerende partij*

5.1. De tussenkomende partijen stellen dat verzoeker geen geoorloofd of wettig belang heeft bij het beroep tot nietigverklaring van de aangevochten benoemingsbesluiten, minstens bij het eerste en het derde middel. Verzoeker werpt bij zijn argumentatie ten gronde op dat er sprake is van een schending van het onpartijdigheidsbeginsel, maar hij wenst zelf bevoordeeld te worden in die zin dat het selectiecomité volgens hem op voorhand informatie had moeten verzamelen over zijn activiteiten bij de overheden onder wier gezag hij de laatste jaren werkte. Deze eis van verzoeker valt niet te verzoenen met het onpartijdigheidsbeginsel en kan niet als geoorloofd of wettig worden beschouwd. Verzoeker acht het aldus niet belangrijk dat ook externe juristen kunnen deelnemen aan de selectieprocedure tot statutair jurist aangezien hij spreekt over overheden onder wier gezag hij de laatste jaren werkte.

5.2. De verwerende partij meldt aan de Raad van State dat op 30 september 2013 vier betrekkingen van parketjurist in het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel vacant waren en dat die vacature via bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, op het intranet en met een 3 oktober 2013 gedateerd rechtstreeks schrijven aan verzoeker, aan deze laatste bekend waren. Uit het kandidatuurstellingsformulier is bovendien af te leiden dat de vacatures bedoeld zijn voor het parket van de procureur des Konings te Halle-Vilvoorde. Verzoeker heeft zich niet kenbaar gemaakt voor deze vacatures en heeft volgens de verwerende partij daarmee verzaakt aan zijn mogelijkheid om benoemd te worden tot parketjurist.

### *Beoordeling*

6.1. Verzoeker was kandidaat voor een benoeming tot parketjurist, hij deed mee aan proeven, doch werd niet benoemd. Hij heeft er in beginsel

dan ook belang bij om de benoemingen aan te vechten van diegenen die wel tot parketjurist werden benoemd. Een dergelijk belang is geenszins onwettig of ongeoorloofd. Het is niet omdat verzoeker zich erover beklagt dat omtrent zijn activiteiten geen inlichtingen werden ingewonnen bij de overheden onder wier gezag hij werkte, hetgeen volgens de tussenkommende partijen in strijd zou zijn met het onpartijdigheidsbeginsel, dat verzoekers belang *ipso facto* onwettig of ongeoorloofd wordt. Zou hieruit al volgen dat verzoeker eventueel geen belang heeft bij een welbepaald middel, dan betekent dit niet dat verzoeker geen belang meer zou hebben bij zijn beroep.

6.2. De exceptie van de tussenkommende partijen wordt verworpen.

7.1. Verzoeker kan, om hem moverende redenen, zijn belangstelling verliezen om parketjurist te worden bij het parket van de procureur des Konings te Halle-Vilvoorde. Het bestaan van de vier nieuwe vacatures was genoegzaam bekendgemaakt, middels publicatie in het Belgisch Staatsblad, om hem in staat te stellen te kandideren. In die omstandigheden mag de verwerende partij in zoverre terecht uit het stilzitten van verzoeker om zich voor die betrekkingen nog als kandidaat te manifesteren, afleiden dat hij niet langer belangstelling heeft voor die benoeming en, bijgevolg, geen actueel belang meer heeft om de benoeming aan te vechten van parketjuristen te Halle-Vilvoorde.

7.2. Dit betekent evenwel nog niet dat verzoeker geen belang meer heeft bij zijn beroep in de zaak A. 208.012, aangezien niet is aangetoond dat hij ook zou verzaken aan de mogelijkheid om na de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel benoemd te worden bij het parket van de procureur (of de adjunct-procureur) des Konings te Brussel.

7.3. In de zaak A. 208.726 blijkt voorts op de terechtzitting dat Katrien Meulemans, Michael Groven, Marie Delahaye en Annelies Verstraete na de splitsing van het gerechtelijk arrondissement hun functie uitoefenen bij het parket van de procureur des Konings te Brussel. Aldus kan wegens het stilzitten van

verzoeker om te postuleren voor een betrekking te Halle-Vilvoorde niet het belang worden ontzegd om hun benoemingen aan te vechten.

7.4. De exceptie is, onder voorbehoud van wat hierna ambtshalve wordt opgeworpen, ongegrond.

#### *Ambtshalve exceptie*

8. In zijn memorie van wederantwoord deelt verzoeker mee dat Karolien Jeurissen ondertussen ontslag heeft genomen en hij voegt een e-mail bij waaruit dit blijkt.

Dit brengt het auditoraat ertoe met betrekking tot de ontvankelijkheid van het beroep het volgende neer te schrijven in het auditoraatsverslag:

“Aan verweerster wordt gevraagd het document te bezorgen waaruit blijkt dat [Karolien] Jeurissen ontslag heeft genomen. Als inderdaad zou komen vast te staan dat [Karolien] Jeurissen ontslag nam heeft verzoeker er geen belang meer bij de benoeming van [Karolien] Jeurissen aan te vechten. Het beroep is ontvankelijk, behalve wat betreft de benoeming van [Karolien] Jeurissen (onder het voorbehoud van een bijkomend document dat dient overgelegd).”

#### *Beoordeling*

9. De uitdrukkelijke vraag van het auditoraat is zonder gevolg gebleven. De verwerende partij heeft geen laatste memorie ingediend, noch het administratief dossier met de gevraagde informatie aangevuld. Evenmin was zij op de terechtzitting vertegenwoordigd. De Raad van State laakt formeel dit gebrek aan medewerking met de rechter, dat nochtans van elk bestuur moet worden verwacht.

Daartegenover kan de Raad niet eraan voorbij dat het verzoeker zelf is die zonder voorbehoud aangeeft dat Karolien Jeurissen ontslag heeft genomen en dat verzoeker in zijn laatste memorie het auditoraat niet tegenspreekt

dat dit tot gevolg heeft dat hij zonder actueel belang is om haar benoeming nog aan te vechten.

10. In die omstandigheden stelt de Raad vast dat het beroep in de zaak A. 208.726 onontvankelijk is, wat het koninklijk besluit van 11 februari 2013 betreft waarmee Karolien Jeurissen voorlopig wordt benoemd in de vakklasse A1 met de titel van parketjurist in het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel.

## *VI. Onderzoek van de middelen*

### *A. Eerste middel in de beide zaken*

#### *Uiteenzetting van het middel*

11. Een eerste, in de beide zaken identiek middel is gesteund op de schending van het onpartijdigheidsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur, de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’ en de schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en meer in het bijzonder het motiveringsbeginsel omdat “één lid van de selectiecommissie chef was van twee van de kandidaten voor de selectieproef en een ander lid van de selectiecommissie voorheen ook lid was van een jury van een proef waar verzoeker aan had deelgenomen”.

Verzoeker wijst erop dat twee deelnemers aan de proef die gunstig werden gerangschikt (Katrien Meulemans en Annelies Verstraete) behoren tot de sectie Rand terwijl één van de leden van de selectiecommissie (A.V.M.), hun hiërarchische overste is. Het feit dat een lid van de selectiecommissie tevens het hoofd is van deze twee deelnemers is volgens verzoeker strijdig met het onpartijdigheidsbeginsel, dat immers vereist dat een lid van een beraadslagend orgaan zich onthoudt van deelname aan de vergadering van dit orgaan wanneer een

beslissing wordt genomen over een aangelegenheid waarbij dit lid een rechtstreeks en persoonlijk belang heeft, zodat het geacht moet worden niet meer op een objectieve wijze te kunnen oordelen (arrest nr. 217.905). A.V.M. kent de achtergrond en het functioneren van de beide genoemde laureaten zeer goed en dit in tegenstelling tot het functioneren van verzoeker, zodat verzoeker met een ernstig nadeel aan de proef deelnam. Er was minstens een schijn van partijdigheid in hoofde van dit jurylid. Dat zij hiërarchische overste was van enkele kandidaten werd niet gemeld in het PV, zodat er tevens sprake was van een gebrekkige motivering hieromtrent.

Een ander lid van de selectiecommissie, K.L., had ook al deel uitgemaakt van de selectiecommissie voor het parket van het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent. Voor die selectieproef heeft verzoeker 10 op 20 behaald. Het kan volgens hem niet anders dan dat K.L. dit minder gunstige resultaat heeft meegenomen in haar beoordeling over verzoeker en dit resultaat heeft gedeeld met de andere juryleden te Brussel.

Een en ander betekent dus dat twee van de vier leden van de commissie over een bepaalde voorkennis beschikten die ervoor zorgde dat verzoeker niet gunstig werd gerangschikt.

12. Omdat de verwerende partij opwerpt dat verzoeker bij het afleggen van de proef zijn bezwaren niet kenbaar maakte en daarom niet meer ontvankelijk dit middel voor het eerst mag opwerpen voor de Raad van State, repliceert verzoeker in de memorie van wederantwoord dat artikel 274 van het Grondwettelijk Wetboek in geen enkele wrakingsprocedure voorziet voor de leden van de selectiecommissie. Evenmin werd bij de aanvang van de proef op een dergelijke mogelijkheid gewezen. In de oproepingsbrief werd geen verwijzing gemaakt naar de samenstelling van de selectiecommissie.

De verwerende partij legt ook geen enkel stuk voor waaruit de aanstelling van de leden van de selectiecommissie door de bevoegde minister blijkt conform artikel 274, § 5, van het Gerechtelijk Wetboek.

Het belang van A.V.M. kan volgens verzoeker ook een moreel belang zijn. De hiërarchische verhouding tussen een lid van de selectiecommissie en enkele kandidaten is een objectief vast te stellen feit, zodat verzoeker dienaangaande een concrete aanwijzing kan voorleggen.

De bewering van de tussenkomende partijen dat hij zelf ook nog onder de leiding heeft gewerkt van A.V.M. is volgens verzoeker onjuist. Hun opmerking dat een andere kandidaat die voor A.V.M. werkte niet gunstig is gerangschikt, haalt volgens verzoeker zijn argumentatie niet onderuit.

13.1. In de laatste memories herhaalt verzoeker dat geen aanstellingsbesluit voorligt zodat niet kan worden nagegaan of A.V.M. rechtsgeldig werd aangeduid als lid van de commissie.

Hij blijft erbij dat de hiërarchische band tussen dit jurylid en twee laureaten een schijn van partijdigheid wekt.

13.2. In de laatste memorie in de zaak A. 208.726 voegt verzoeker daaraan toe, dat uit het administratief dossier blijkt dat de samenstelling van de commissie ondertekend werd door A.B., terwijl artikel 274, § 4, tweede lid, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek niet in een delegatiebevoegdheid voorziet voor de minister zodat hij zijn taak niet kan overdragen aan de directeur-generaal of een derde.

13.3. In diezelfde laatste memorie voert verzoeker voor het eerst de onwettigheid aan van de samenstelling van de selectiecommissie, omdat deze in strijd met voormelde bepaling van het Gerechtelijk Wetboek uit vier leden bestaat in plaats van drie leden. Volgens verzoeker schrijft de wet drie leden voor om een

staking van stemmen te voorkomen en regelt de wet niet wat er zou gebeuren bij een staking van stemmen van vier leden.

13.4. Als antwoord op de vragen die door de kamervoorzitter-verslaggever aan de partijen zijn voorgelegd bij de ingereedheidbrenging van de zaken, doet verzoeker de *sub* 13.2 en 13.3 weergegeven argumentatie ook gelden in de zaak A. 208.012.

14.1. De verwerende partij antwoordt op dezelfde vragen door aan de Raad van State een afschrift te bezorgen van het ministerieel besluit van 1 maart 2012 ‘houdende overdracht van bepaalde bevoegdheden voorzien in het Gerechtelijk Wetboek en inzake de magistratuur en personeel in hoven en rechtbanken’. Volgens haar was A.B. op het ogenblik van de ondertekening van de goedkeuring van de selectiejury directeur-generaal *ad interim* en op basis van dit delegatiebesluit derhalve bevoegd.

14.2. Het gegeven dat de regelgeving een voorzitter en twee leden vermeldt, is volgens de verwerende partij om de transparantie en objectiviteit van de selecties te garanderen. Het gaat volgens haar om een minimumbezetting en geen wettelijke bepaling verhindert om een hoger aantal juryleden in de selectiejury op te nemen. De referentie aan een staking van stemmen door verzoeker is niet correct; er wordt immers gequoteerd op competenties en een individuele motivering per kandidaat opgesteld.

15. De tussenkomende partijen hebben van de mogelijkheid die hen is geboden, om schriftelijk standpunt in te nemen over deze kwesties geen gebruik gemaakt.

## *Beoordeling*

### *a. deelname van A.V.M.*

16. Uit de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de selectiecommissie blijkt niet dat een kandidaat formeel over de mogelijkheid beschikt om een of meerdere leden van een selectiecommissie te wraken. Bovendien blijkt niet dat verzoeker op het ogenblik van het afleggen van zijn selectieproef wist dat A.V.M. in een hiërarchische verhouding stond tot twee van de uiteindelijke laureaten. Uit niets blijkt immers dat verzoeker wist wie alle kandidaten waren en nog minder blijkt dat hij wist of moest weten in welke verhouding zij stonden tegenover de leden van de selectiecommissie. In die omstandigheden mag van verzoeker niet worden geëist dat hij zijn grief nopens A.V.M. reeds tijdens het examenverloop aan de selectiecommissie had moeten voorleggen. Het middel is, wat A.V.M. betreft, ontvankelijk.

17. Het onpartijdigheidsbeginsel, voor zover van toepassing op organen van het actief bestuur, waarborgt zowel de persoonlijke onpartijdigheid van de personeelsleden en de leden van bestuurlijke organen die mede een beslissing nemen, als de structurele onpartijdigheid van die personeelsleden en bestuurlijke organen op het vlak van de organisatie van deze organen, het verloop van de procedure en het tot stand komen van hun beslissingen.

18.1. In zoverre in het middel wordt aangevoerd dat getwijfeld kan worden aan de onpartijdigheid van A.V.M., op grond van het feit dat zij de hiërarchische meerdere is van enkele kandidaten, gaat het in de eerste plaats om de functionele of structurele onpartijdigheid van (een lid van) de selectiecommissie. De onpartijdigheid van A.V.M. dient alzo vanuit een objectief oogpunt te worden beoordeeld.

Artikel 274 van het Gerechtelijk Wetboek, dat onder meer de samenstelling regelt van de selectiecommissie, is in zijn huidige redactie inge-

voegd bij artikel 69 van de wet van 25 april 2007 ‘tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek inzonderheid met betrekking tot bepalingen inzake het gerechtspersoneel van het niveau A, de griffiers en de secretarissen en inzake de rechterlijke organisatie’. Over de samenstelling van de selectiecommissie wordt in de memorie van toelichting het volgende vermeld (*Parl.St.* Senaat 2006-07, nr. 3-2009/1, 42-43):

“In het ontworpen artikel is vervolgens expliciet voorzien dat de korpschef of zijn aangestelde voorzitter is van de selectiecommissie voor de bijkomende vergelijkende proef. De korpschef kan derhalve een selectiespecialist aanstellen om de commissie voor te zitten.

Verder bestaat deze commissie uit twee leden die door de Minister van Justitie zijn aangewezen, uit personen die wegens hun bevoegdheid of hun specialisatie, bijzonder geschikt zijn. Deze bijzondere geschiktheid kan worden aangetoond hetzij door een diploma, hetzij door een relevante beroepsbekwaamheid. In het kader van de objectiviteit is het evenwel raadzaam dat deze leden geen deel uitmaken van het rechtstreekse werkmilieu van het toekomstig personeelslid.

De Raad van State verzocht om toelichting bij het begrip ‘onder toezicht van Selor’. Het is de bedoeling dat Selor instaat voor kwaliteitscontrole en waakt over de objectiviteit en de transparantie. *In concreto* kan hij bijvoorbeeld instaan voor de controle van de samenstelling van de selectiecommissie, het selectiereglement en van het proces-verbaal. Hij ondersteunt de plaatselijke autoriteiten bovendien bij de aanwending van selectiemethodieken.

De rechterlijke orde, is verantwoordelijk voor de verdere praktische organisatie (oproep kandidaten, administratie, ...).

Het is bijgevolg geenszins de bedoeling om de betrokkenheid van de rechterlijke macht inzake selectie te verminderen, wel integendeel. Zij wordt enkel meer geprofessionaliseerd, onder toezicht van een objectieve en gespecialiseerde instantie, zijnde Selor.

Een bijkomende vergelijkende proef wordt verplicht georganiseerd ingeval van samenloop van kandidaten die in aanmerking komen voor bevordering en kandidaten die in aanmerking komen voor werving. Er dient immers een kandidaat te worden gekozen uit twee verschillende rangschikkingen.”

De Raad van State stelt vast dat de wetgever – weliswaar enkel met betrekking tot de leden van de selectiecommissie, aangesteld door de minister – het “raadzaam” noemt dat zij “geen deel uitmaken van het rechtstreekse werkmilieu van het toekomstig personeelslid”. Dit is in de eerste plaats een opportuniteitsoordeel. De voorzitter van de selectiecommissie is voorts luidens de

tekst zelf van het wetsartikel de korpsoverste, of zijn aangestelde, zodat een hiërarchische relatie tussen die voorzitter en minstens sommige van de kandidaten hoe dan ook onvermijdelijk is.

Het loutere bestaan evenwel van een hiërarchische verhouding tussen een jurylid en sommige kandidaten volstaat niet om te doen veronderstellen dat het jurylid niet meer met de vereiste afstandelijkheid en onpartijdigheid over de verdiensten van de kandidaten kan oordelen. Die hiërarchische verhouding is, zoals verzoeker stelt, een “objectief gegeven”, maar daarom nog geen voldoende objectief gewettigde “aanwijzing” of grond om de door verzoeker gevreesde structurele partijdigheid, of zelfs maar de schijn ervan, aan te tonen. Uit het absoluut karakter van het beginsel van objectiviteit en onpartijdigheid van de examencommissie valt overigens niet af te leiden dat alle vormvereisten die strekken tot waarborg van die objectiviteit en die onpartijdigheid, zelf een absoluut karakter vertonen. Veeleer moet in elk particulier geval met de omstandigheden rekening worden gehouden die eigen zijn aan de zaak en ook met andere vereisten inzake het organiseren van examens. Om de aangevoerde schending van het onpartijdigheidsbeginsel bijgevolg aannemelijk te maken, volstaat geen louter subjectieve indruk van partijdigheid, maar moet die indruk objectief gerechtvaardigd kunnen worden, rekening houdend met de concrete elementen van de zaak. Daartoe zou verzoeker bijkomende en specifieke objectieve gegevens moeten aanbrengen over de concrete aard of impact van de welbepaalde gezagsverhouding in kwestie die het vermoeden keren dat A.V.M., zoals elk lid van een selectiecommissie, haar werk op een integere en deskundige manier vervult. Verzoeker komt niet eens tot een begin van zulk een bewijsvoering.

Aangenomen wordt ook dat het aangevoerde algemeen rechtsbeginsel, dat ook besloten ligt in de rechtsspreuken *Justice should not only be done, but should also be seen to be done* en *Likelihood of bias*, inhoudt dat iemand die een persoonlijk en rechtstreeks belang heeft bij een zaak, zich moet onthouden van deelname aan het besluitvormingsproces wat die zaak aangaat. Dit kan ook een moreel belang zijn. Maar ook vanuit dit oogpunt volstaat het loutere feit

dat tussen een jurylid en sommige kandidaten een hiërarchische band bestaat niet, om tot (een schijn van) partijdigheid te besluiten. Uit niets blijkt dat A.V.M. zich persoonlijk geëngageerd heeft bij zoverre dat zij geacht moet worden er een moreel belang bij te hebben dat de eindbeslissing in een welbepaalde richting gaat.

18.2. Daarenboven, in de mate waarin het aangevoerde beginsel een ruimere zogenaamd ‘subjectieve’ component heeft, stelt de Raad vast dat verzoeker in dit middel een eventueel persoonlijke subjectieve partijdigheid van A.V.M. ten gunste van haar ondergeschikten uitsluitend aanvoert in de vorm van zijn individuele overtuiging, die hij evenwel niet onderbouwt. Subjectieve partijdigheid wordt evenwel niet vermoed en mag slechts worden aangenomen indien precieze feiten of concrete aanwijzingen worden bijgebracht die deze partijdigheid aantonen.

19. Het middel is in zoverre ongegrond.

*b. deelname van K.L.*

20. Van een persoonlijk en rechtstreeks moreel belang dat iemand kan hebben bij een zaak, ingevolge waarvan hij zich moet onthouden van deelname aan het besluitvormingsproces wat die zaak aangaat, is ook sprake wanneer een (lid van een) beraadslagend orgaan zich reeds eerder over de aangelegenheid in kwestie een eigen mening heeft gevormd, in die mate dat het niet meer in staat kan worden geacht om de zaak in alle objectiviteit te beoordelen of ze terug te beoordelen. Dit moreel belang komt erop neer dat het betrokken lid, door op zijn vroegere mening terug te komen, gezichtsverlies zou lijden, zodat voor hem een morele onmogelijkheid bestaat om zulks te doen.

21. Het enkele feit evenwel, dat een jurylid reeds eerder de aanspraken en verdiensten van een kandidaat heeft beoordeeld of hem een examen heeft afgenomen, volstaat niet om te doen twijfelen aan de objectieve onpartij-

digheid van dit jurylid wanneer diezelfde kandidaat zich opnieuw aanbiedt voor een examen.

Verzoeker voert geen enkel specifiek gegeven aan met betrekking tot het examenverloop voor de selectiecommissie te Gent, dat van aard zou zijn daar in de concrete omstandigheden anders over te oordelen.

Ook een subjectieve partijdigheid brengt verzoeker niet ter sprake.

Aldus hoeft de Raad zich niet uit te spreken over de vraag of verzoeker deze grief nog ontvankelijk voor het eerst in de huidige procedure mag aanvoeren.

22. Ook in zoverre is het middel niet gegrond.

*c. motivering proces-verbaal*

23. De motiveringsplicht vereist dat er motieven zijn op grond waarvan verzoeker een bepaalde score werd toegekend die dan aanleiding gaf tot een bepaalde rangschikking. Die motieven zijn terug te vinden in het PV van de selectiecommissie. De motiveringsplicht vereist niet dat de selectiecommissie beschouwingen wijdt aan haar samenstelling, toch zeker niet als verzoeker hieromtrent geen enkele opmerking maakt en een eventuele partijdigheid van één of meer leden van de selectiecommissie ook niet evident voor de hand ligt.

24. Ook dit aspect van het middel faalt.

*d. aanstelling van de leden van de selectiecommissie*

25.1. In de memorie van wederantwoord betoogt verzoeker dat geen beslissing voorligt met betrekking tot de aanstelling, door de minister, van de leden van de jury.

Stuk 2 van het administratief dossier is een afschrift van de beslissing houdende de samenstelling van de jury. Het is ondertekend “Voor de minister, Directeur-Generaal [A.B.]”, zodat deze grief van verzoeker feitelijke grondslag mist.

25.2. Vervolgens werpt verzoeker tegen dat voor die beslissing geen delegatie voorhanden is.

Bij de ingereedheidbrenging van de zaak is de verwerende partij uitgenodigd om, ten laatste bij de behandeling van de zaak op de openbare terechtzitting, het delegatiebesluit voor te leggen waaruit de machtiging blijkt aan de directeur-generaal. Zij heeft vervolgens aan de Raad van State een afschrift bezorgd van het ministerieel besluit van 1 maart 2012 ‘houdende overdracht van bepaalde bevoegdheden voorzien in het Gerechtelijk Wetboek en inzake de magistratuur en personeel in hoven en rechtbanken’. Verzoeker spreekt niet tegen dat dit besluit aan de directeur-generaal bij het directoraat-generaal Rechterlijke Organisatie delegatie verleent voor, onder meer, “de aanduiding van de leden die deel uitmaken van de selectiejury’s”. Evenmin is er reden om eraan te twijfelen dat A.B. ten tijde van de ondertekening van het besluit tot samenstelling van de selectiecommissie directeur-generaal *ad interim* was.

Ook in die mate mist de grief bijgevolg feitelijke grondslag.

25.3. Ten slotte werpt verzoeker tegen dat voor een delegatie door de minister aan de directeur-generaal geen rechtsgrond voorhanden is.

Artikel 274, § 4, van het Gerechtelijk Wetboek, dat de samenstelling van de commissie regelt, draagt de minister op om deskundige leden aan te wijzen in de volgende bewoordingen:

“Wanneer de aard van de te begeven functie dit vereist kan de minister of zijn gemachtigde, onder toezicht van Selor een bijkomende vergelijkende proef organiseren die voor deze functie leidt tot een aparte rangschikking van de geslaagden.

De selectiecommissie is samengesteld als volgt :

1° Als voorzitter, naar gelang van het geval, de korpschef bedoeld in artikel 58*bis*, 2°, de oudstbenoemde rechter in de politierechtbank of de vrederechter van het hof, de rechtbank of het parket waarin de betrekking is vacant verklaard of zijn aangestelde;

2° twee leden die door de minister van Justitie zijn aangewezen uit personen die wegens hun bevoegdheid of hun specialisatie, bijzonder geschikt zijn. Deze bijzondere geschiktheid kan worden aangetoond hetzij door een diploma, hetzij door een relevante beroepsbekwaamheid.”

Uit het eerste lid van paragraaf 4 volgt dat de minister deze bevoegdheid ook kan overlaten aan zijn gemachtigde

Evenwel stelt de Raad van State vast dat het delegatiebesluit van 1 maart 2012 niet bekendgemaakt is in het Belgisch Staatsblad en dat evenmin wordt beweerd dat het intern is bekendgemaakt op een wijze waardoor verzoeker geacht moet worden er kennis van te hebben, zodat de toepassing ervan alleen om die reden reeds aan verzoeker niet tegenstelbaar is. De delegatie van de bevoegdheid van de minister om de leden van de selectiecommissie aan te stellen aan de directeur-generaal betreft niet louter de inwendige inrichting en werking van het bestuur. Het delegatiebesluit, dat uiteraard een ander orgaan bevoegd maakt dan het orgaan bevoegd volgens de oorspronkelijke bevoegdheidsverdeling die in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt, moet eveneens in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt worden, de te dezen niet aangetoonde mogelijkheid van interne bekendmaking aan het eigen personeel daargelaten.

In zoverre is de grief gegrond.

*e. samenstelling van de selectiecommissie*

26.1. Zowel uit voormeld stuk 2 als uit de andere stukken van het administratief dossier blijkt voorts dat de selectiecommissie, naast haar voorzitter J.d.L., nog drie door de gemachtigde van de minister aangestelde leden telt: A.V.M., E.B. en K.L.

De vraag rijst dan ook of de minister bevoegd is om niet twee, maar drie leden aan te stellen zonder daarmee de regelmatige samenstelling te beïnvloeden van de selectiecommissie. Deze problematiek raakt de openbare orde, aangezien haar onregelmatige samenstelling afkleurt op haar bevoegdheid om de vergelijkende bijkomende proeven af te nemen, ze te quoteren en de rangschikking van de kandidaten te maken.

26.2. Naar het oordeel van de Raad van State luidt het antwoord op deze vraag ontkennend. De wetgever heeft immers zelf het aantal leden van de selectiecommissie, naast de voorzitter, uitdrukkelijk bepaald op twee en niet, zoals de verwerende partij betoogt, op minimum twee. Ook in de hiervóór geciteerde memorie van toelichting wordt hernomen dat “deze commissie [verder bestaat] uit twee leden die door de Minister van Justitie zijn aangewezen” – met andere woorden niet uit “ten minste twee” leden. De wetgever heeft aldus niet in een minimumbezetting voorzien, maar het aantal leden precies vastgesteld en daardoor ook een welbepaalde stemverhouding ingevoerd in de commissie en – ook al volstaat dit inderdaad op zich niet als noodzakelijk doorslaggevend argument – voorkomen dat er zich een situatie zou voordoen die in de schoot van de commissie staking van stemmen oplevert – bijvoorbeeld als beslist moet worden over de ontvankelijkheid van een kandidaat of over de inhoud van de proeven waar de kandidaten aan worden onderworpen.

26.3. De minister vermocht op grond van de delegatie hem rechtstreeks door de wetgever verleend, de twee leden van de selectiecommissie aan te stellen. Door niettemin méér leden aan te stellen dan wettelijk is voorgeschreven,

matigt de minister of zijn gemachtigde zich een bevoegdheid aan die hem niet is opgedragen.

In zoverre is het middel gegrond.

*f. conclusie*

27. Het middel, zoals oorspronkelijk aangevoerd, wordt verworpen. Zoals het in de loop van de procedure door verzoeker en desnoods ook ambtshalve is aangevuld, is het in de besproken mate gegrond.

*B. Tweede middel in de beide zaken*

*Standpunt van de partijen*

28. In een tweede, in de beide zaken identiek aangevoerd middel wordt de schending aangevoerd van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’ en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, “meer in het bijzonder het materieel motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel”, omdat “het proces-verbaal van 17 december 2012 enerzijds geen onderscheid maakt in de punten voor de schriftelijke en mondelinge proef en anderzijds tegenstrijdige motiveringen bevat”.

Aan verzoeker is enkel meegedeeld dat hij geslaagd is voor het vergelijkend examen maar dat hij niet nuttig gerangschikt was. Een dergelijke mededeling, zo betoogt verzoeker, stelt hem niet in staat om te begrijpen waarom hij niet nuttig is gerangschikt. Uit het PV kan niet worden afgeleid hoeveel punten hij kreeg voor het schriftelijk en mondeling gedeelte, dat respectievelijk voor 40% en voor 60% meetelde. Verzoeker kan ook niet detecteren hoeveel punten er voor het onderdeel motivatie werden toegekend, aangezien aan dit deel een dubbel gewicht werd toegekend. Aangezien er slechts één globaal punt werd toege-

kend, zonder detaillering van de onderdelen, is de bestreden beslissing niet afdoende gemotiveerd. Verzoeker kan niet weten op welk onderdeel hij te weinig scoorde en waaraan hij in de toekomst eventueel moet werken. Er werd geen afzonderlijke feedback gegeven voor het schriftelijk gedeelte. Het PV is onzorgvuldig opgesteld en er is onvoldoende gepeild naar de capaciteiten, motivatie en visie van verzoeker.

De motivering van het PV omvat daarnaast volgens verzoeker opvallende tegenstrijdige motieven. Bij de motivering aangaande de schriftelijke proef wordt gesteld dat verzoeker zijn competentie onvoldoende laat blijken, maar bij de motivering aangaande de mondelinge toelichting wordt integendeel gesteld dat verzoeker hier goed scoort.

In het PV worden zijn competenties beoordeeld aan de hand van de termen ‘onvoldoende’, ‘voldoende’ en ‘goed’. Deze termen zijn een vage motivering, zeker omdat de eindscore is uitgedrukt in cijfers. De onderdelen kunnen niet worden uitgedrukt in woorden als er een cijfer nodig is.

In het PV wordt ook een rubriek ‘observatie’ opgenomen, terwijl in de inleiding van het PV blijkt dat dit geen onderdeel van de beoordeling vormt. Ook hier duiken weer tegenstrijdigheden op. Er wordt gesteld dat verzoeker rond de pot draait, maar tegelijk wordt gesteld dat verzoeker duidelijke afwegingen maakt bij zijn antwoord. De andere overwegingen van de observatie (dat verzoeker water drinkt en zijn antwoord soms begint met “goh ja”) zijn niet relevant. De observatie mocht geen deel uitmaken van de beoordeling.

29. Het is volgens de verwerende partij ten onrechte dat verzoeker aanspraak maakt op mededeling van de respectievelijke punten voor het mondelinge en het schriftelijke deel van de proef en op mededeling van de samenstelling van het resultaat van het mondelinge gedeelte, aangezien het reglement van de proef, vooraf medegedeeld, aangaf dat slechts de totale score zou worden meegegeeld.

Zij merkt op dat het uitvoeren van een schriftelijke proef en het becommentariëren ervan, onderscheiden competenties veronderstellen.

Volgens haar moet ook worden vastgesteld dat verzoeker niet op een ernstige wijze argumenteert dat de weging van de verschillende resultaten ‘onvoldoende’, ‘voldoende’ en ‘goed’ tot een hogere score had dienen te leiden en zij merkt op dat hij geen kritiek uit op de betere score van de twee kandidaten die als zesde en zevende werden gerangschikt.

30. In het verzoekschrift tot tussenkomst wordt opgeworpen dat verzoeker geen belang heeft bij het aanvoeren van de schending van de formele-motiveringsplicht vermits hij binnen een redelijke termijn kennis kreeg van de motivering van zijn behaalde resultaat.

Het uittreksel van PV van de bijkomende proef van verzoeker verantwoordt inhoudelijk de examenuitslag van verzoeker. Het is niet onredelijk dat aan verzoeker minder punten werden toegekend dan aan andere kandidaten, en ook verzoekers puntenresultaat is niet onredelijk. De kandidaten, waaronder verzoeker, kregen ook een zeer zorgvuldige, afzonderlijk opgestelde feedback over het schriftelijk gedeelte van de bijkomende proef.

De eindscore van verzoeker wordt voldoende gestaafd aan de hand van het uittreksel van het PV van selectie. Verzoeker haalt geen concrete gegevens aan waarom de eindscore in het licht van de weergegeven motivering kennelijk onredelijk zou zijn.

31. In de memorie van wederantwoord wijst verzoeker erop dat artikel 274, § 5, van het Gerechtelijk Wetboek spreekt over de organisatie van een vergelijkende proef. De bedoeling daarvan is dat kandidaten op een objectieve wijze met elkaar worden vergeleken en dat deze objectieve vergelijking kan blijken uit een cijfer voor de verschillende onderdelen van de proef. Het feit dat de oproepingsbrief vermeldt dat (enkel) de totale score per post zal worden mee-

gedeeld, toont net aan dat er ook scores bestaan voor de verschillende onderdelen. Er is geen enkele objectieve of gerechtvaardigde reden waarom de scores van de verschillende onderdelen niet gekend zouden mogen zijn door verzoeker. Verzoeker heeft een persoonlijk belang om zijn scores te kennen. Zonder kennis van zijn scores is geen controle mogelijk op de werkzaamheden van de selectiecommissie.

Het is logisch dat de verschillende onderdelen afzonderlijk worden gequoteerd. Enkel op deze manier kunnen de kandidaten worden vergeleken. Door de onderdelen van een proef op een vage wijze te beoordelen en geen cijfer te koppelen aan de termen ‘onvoldoende’, ‘voldoende’ of ‘goed’ verdwijnt de objectiviteit en de onderlinge vergelijkbaarheid van de kandidaten.

Of er voor het gedeelte ‘observatie’ ook een score werd toegerekend en in welke mate dit onderdeel meetelt voor de eindscore, is voor verzoeker louter giswerk. Hierdoor krijgt de selectiecommissie alsnog een ruime vrijheid om een totaalscore toe te kennen aan een kandidaat. Een objectieve vergelijking, is niet meer mogelijk. Ook de kandidaten onderling kunnen hierdoor niet uitmaken waarom de ene beter of minder goed heeft gepresteerd op de proef.

32. In zijn laatste memorie blijft verzoeker erbij dat de deelscores bekendgemaakt moeten worden; zelfs een eventuele vergissing in de puntentelling kan anders niet worden rechtgezet.

Dergelijk gebrek aan informatie is niet alleen een schending van de motiveringsplicht, maar ook een schending van de openbaarheid van bestuur en de rechten van verdediging van verzoeker en is strijdig met “de principes van de rechtsstaat” en het gelijkheidsbeginsel.

Verzoeker betoogt ook dat een feedback nooit kan volstaan om inzicht te krijgen over de behaalde punten voor het schriftelijk gedeelte, wanneer de punten van de kandidaten zo dicht bij elkaar liggen.

De termen ‘onvoldoende’, ‘voldoende’ of ‘goed’ zijn te vaag en laten willekeur toe.

### *Beoordeling*

33. Vooreerst zij vastgesteld dat verzoeker voor het eerst in de laatste memorie uit zijn grief ook een schending afleidt van de openbaarheid van bestuur, de rechten van verdediging, “de principes van de rechtsstaat” – welke wordt niet toegelicht – en het gelijkheidsbeginsel. Deze nieuwe invulling van het middel is laattijdig en niet ontvankelijk. De weigering om verzoeker deelscores mee te delen en de door verzoeker onderkende tegenstrijdigheden in de motivering van de beslissing worden bijgevolg enkel getoetst aan de in het inleidend verzoekschrift aangevoerde motiveringsverplichtingen en het zorgvuldigheidsbeginsel.

34. Verzoeker stelt dat hij uit de bestreden beslissing niet kan begrijpen waarom hij niet nuttig gerangschikt is. Dat is ook niet verwonderlijk.

Met de bestreden beslissing immers beoordeelt de selectiecommissie de prestaties van verzoeker en kent zij hem daarvoor een score toe. Een score overigens die erin resulteert dat hij geslaagd wordt verklaard. Zoals verzoeker weet, gaat het om een vergelijkende proef. De rangschikking volgt pas daarna, wanneer ál de kandidaten op volgorde van hun score worden geplaatst. En of die rangschikking voor verzoeker ‘nuttig’ is, is van nog andere parameters afhankelijk, namelijk het aantal te begeven betrekkingen, zijn volgorde in de rangschikking ten opzichte van voormeld aantal en de effectieve benoeming van de kandidaten die hem voorgaan.

De mededeling aan verzoeker dat hij niet nuttig is gerangschikt – waaruit verzoeker mocht begrijpen dat andere kandidaten een gunstiger score hadden behaald dan hijzelf en hem dus in de rangschikking voorafgingen, derwijze dat hij buiten het contingent onmiddellijk te benoemen kandidaten viel – is dan

ook geen afzonderlijk aanvechtbare beslissing, maar louter een declaratieve mededeling door de verwerende partij aan de hand van de haar dan bekende gegevens. Niet zonder reden voegt zij daaraan toe dat mogelijk “deze situatie zou wijzigen”.

35. Volgens verzoeker kan een beoordeling van zijn competenties niet worden uitgedrukt in woorden als er een cijfer nodig is en is de motivering van het al dan niet slagen voor een onderdeel van de selectieproef in beginsel gelegen in de toegekende punten.

Die zienswijze is niet correct; ze spant de wagen voor het paard.

De bijkomende selectieproef beoogt immers niet enkel door middel van kennisvragen – die toelaten de gegeven antwoorden te toetsen aan vooraf vaststaande, min of meer precies afgelijnde oplossingen – de capaciteiten van de kandidaten te testen. Zowel de schriftelijke proef als het interview strekken ertoe competenties te appreciëren, zoals besluitvaardigheid, integratie van informatie en rapporteren en om de motivatie van de kandidaat te peilen. Bij zulk een proef die een ruime appreciatiemarge laat aan de selectiecommissie vereist de formele-motiveringsplicht dat de beslissing over het al dan niet slagen van de kandidaat de vorm krijgt van een waardering door de jury die onder woorden wordt gebracht en kan een cijfermatige score niet volstaan.

Zo is ook te werk gegaan. Verzoeker heeft een motivatiefiche gekregen, waarop hij kan lezen hoe zijn prestaties door de jury zijn gewaardeerd.

36.1. De vereiste van een afdoende motivering van de beoordeling van de selectiecommissie houdt ook niet in dat een relaas of samenvatting moet worden gegeven van de vragen en antwoorden. Er moet enkel duidelijk blijken welke motieven de commissie heeft gehanteerd om te komen tot de eindevaluatie.

In tegenstelling tot wat verzoeker wil doen geloven is het helemaal niet verboden om bij een beschrijvende beoordeling ook gebruik te maken van de samenvattende termen ‘onvoldoende’, ‘voldoende’ en ‘goed’. De beoordeling van een kandidaat aan de hand van een dergelijke proef hangt immers niet zozeer af van het al dan niet correct beantwoorden van de gestelde vragen, maar vormt veeleer de neerslag van de impressie die de globale prestatie van de kandidaten bij de selectiecommissie heeft gewekt. Bovendien geven deze termen een samenvattende kijk op een beoordeling weer, maar die beoordeling zelf is *in concreto* en in detail gebeurd, hetgeen blijkt uit het hiervóór *sub* 3.3 aangehaalde PV. Verzoeker brengt ook geen enkel element of argument bij waaruit zou moeten blijken dat de selectiecommissie buiten haar beoordelingsvrijheid heeft gehandeld bij een aan hem gegeven ‘onvoldoende’ of ‘voldoende’. Evenmin toont verzoeker aan dat de selectiecommissie op onzorgvuldige wijze zou hebben gepeild naar zijn capaciteiten, motivatie en visie.

36.2. Volgens verzoeker is het PV tegenstrijdig gemotiveerd voor het onderdeel ‘beslissen’. Het is evenwel niet uit te sluiten dat een kandidaat omtrent een bepaalde competentie het beter doet tijdens een mondelinge toelichting dan tijdens een schriftelijke proef – en dit weerspiegelt zich dan in de motivering op dit punt.

36.3. Het is ten slotte ook niet onwettig om enige aandacht te besteden aan het voorkomen van de kandidaten tijdens het interview. Door ‘observatie’ van de communicatievaardigheden, presentatie en houding kan een bijkomend beeld worden verworven van de te toetsen onderwerpen, zoals de motivatie van de kandidaat of de wijze waarop hij in een mondelinge uiteenzetting een zaak overtuigend kan aanpakken. Anders dan verzoeker stelt, is de in het PV opgenomen ‘observatie’ dan ook geen autonoom, laat staan onwettig beoordelingscriterium.

37.1. Het is evenmin verboden een omstandige, in woorden uitgedrukte beoordeling vervolgens weer te geven in een samenvattend cijfer. Meer

nog. Omdat het *in casu* een vergelijkende proef betreft, moet finaal tussen de kandidaten noodzakelijk een rangschikking worden opgesteld. De werkwijze van de jury, namelijk door een omzetting van de algemene onder woorden gebrachte waardering naar een cijferscore, is aannemelijk om tot zo een rangschikking te kunnen overgaan.

37.2. Bij een proef zoals in deze zaak voorligt, is het in principe dan weer niet vereist, om elk onderdeel ook apart nog eens in cijfers uit te drukken.

Verzoeker legt twee argumenten voor, om er te dezen anders over te oordelen.

38. Een eerste argument luidt dat hij niet weet aan welke punten hij in de toekomst kan werken om zich te verbeteren. Dit argument is mogelijk in feite juist, maar in rechte niet relevant. Coaching voor toekomstige examens is geen onderdeel van de taak van de selectiecommissie en deze grief tast de wettigheid van haar beoordeling niet aan.

39. Een tweede argument is dat het schriftelijk gedeelte van de proef meetelt voor 40% en het mondelinge deel voor 60%, zodat hij alleszins die deelscores moet kennen om de naleving ervan door de selectiecommissie te controleren.

Het in dit verband gevoerde verweer, dat het aan verzoeker bekend was dat het resultaat voor de schriftelijke proef niet zou worden meege-deeld, snijdt geen hout. Zoals verzoeker terecht opmerkt, had hij weinig keuze – deelnemen of niet-deelnemen. Door zich in te schrijven voor het examen mag hij niet geacht worden verzaakt te hebben aan een vraag om inzage van zijn examens of aan het eventuele recht om effectief toegekende deelscores op te vragen en ze te betwisten.

40. Staat het verzoeker bijgevolg in beginsel vrij om toegekende deelscores te kennen wanneer hun relatieve gewicht vooraf vaststaat, dan oordeelt de Raad van State niettemin dat dit anders is in de concrete omstandigheden van de zaak en in het licht van de beoordeling van de vorige middelen.

41. Hiervóór is immers gebleken dat de cijfermatige score slechts de weergave is van de onderliggende, onder woorden gebrachte waardering van de kandidaat, dat verzoeker door middel van het PV kennis heeft gekregen van die uitgeschreven motieven die aan de beslissing ten grondslag liggen, dat hij slechts zeer beperkte kritiek heeft geuit bij onderdelen van de gegeven motivering en dat hij er daarbij niet in is geslaagd om ook maar één van die onderdelen van de formele motivering te doen wankelen noch om gewettigde twijfel te zaaien bij deze verantwoording én de eraan gekoppelde totaalscore van 13/20.

Voorts merkt de Raad van State op dat verzoeker in zijn vraag aan het bestuur om feedback niet naar inzage van of uitleg bij de schriftelijke proef heeft gevraagd, laat staan naar de aparte puntenverdeling, maar enkel het PV heeft gevraagd van het interview.

In die concrete omstandigheden ziet de Raad van State niet welk belang verzoeker er nog bij kan hebben, om ook nog de afzonderlijke scores voor de schriftelijke en de mondelinge proef te kennen.

42. Het middel kan niet tot de gevraagde nietigverklaring leiden.

*C. Derde middel in de zaak A. 208.726*

#### *Uiteenzetting*

43. Een derde middel, enkel aangevoerd in de tweede zaak, is geput uit de schending “van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, gelezen in samenhang met de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdruk-

kelijke motivering van de bestuurshandelingen en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het zorgvuldigheids-, het redelijkheids-, het rechtszekerheids- en het gelijkheidsbeginsel, het beginsel van de materiële motiveringsverplichting en de algemene beginselen van gelijke toegang tot de openbare ambten”.

Verzoeker betoogt dat uit de bestreden beslissingen niet blijkt dat de overheid een objectieve, grondige en zorgvuldige vergelijking maakte van de kandidaten. De titels en verdiensten van de kandidaten ten aanzien van elkaar werden onvoldoende of niet afdoende vergeleken en afgewogen. Hij benadrukt dat de titels en verdiensten van de kandidaten niet *in abstracto* maar *in concreto* moeten worden beoordeeld, in relatie tot de vacante functie. Evenwel moet volgens hem worden vastgesteld dat nagenoeg de volledige beoordeling van elke afzonderlijke kandidaat bestaat uit gestandaardiseerde zinnnetjes. Bij het onderdeel ‘informatie integreren’ wordt steeds dezelfde zin of commentaar gebruikt. Bij de onderdelen ‘beslissen’ en ‘adviseren’ worden ook steeds dezelfde zinnen gebruikt, doch worden enkel de begrippen ‘onvoldoende’, ‘voldoende’ of ‘goed’ aangepast aan de kandidaat. Ook in de bestreden koninklijke besluiten komen dezelfde (identieke) motiveringen terug, zodat opnieuw een vergelijking tussen de (benoemde) kandidaten onmogelijk is en hij niet kan uitmaken waarom hij niet beter heeft gescoord dan de uiteindelijk benoemde kandidaten.

Het springt verzoeker voorts onmiddellijk in het oog dat op één na elke kandidaat buiten hemzelf onvoldoende scoorde op het onderdeel ‘technische competentie’ (bij het schriftelijk examen), hoewel deze competentie nu net de basis is van het juristenwerk. Het is net dat wat een parketjurist elke dag doet.

Verzoeker werd ongelijk behandeld, daar over zijn activiteiten geen inlichtingen werden ingewonnen bij de overheden onder wier gezag hij de laatste jaren werkte.

## *Beoordeling*

44. In het auditorsverslag kon verzoeker met betrekking tot dit middel het beredeneerde standpunt lezen dat hij slechts zeer partiële kritiek levert op de over elke kandidaat afzonderlijk uitgeschreven motivering, dat aandacht is uitgegaan naar verschillende competenties in bewoordingen die allesbehalve identiek zijn en dus geen stijlformules zijn zonder dat verzoeker op die motieven kritiek geeft, dat verzoeker zich vergist in zijn betoog dat bij alle vijf benoemde kandidaten telkens dezelfde bewoordingen zijn gebruikt voor de wel door hem ter sprake gebrachte competentiebeschrijvingen, dat het niet onwettig is een groot parallellisme in de bewoording van de beschrijvingen na te streven omdat dan net de verschillen ook duidelijk zijn en dat eenvormigheid in formulering een vergelijking tussen de kandidaten in zekere zin ook gemakkelijker maakt, dat ook zonder definitie voor eenieder voldoende duidelijk is dat ‘goed’ beter is dan ‘voldoende’ en ‘onvoldoende’, dat de technische competentie slechts één van de beoordelingselementen is die daarenboven veeleer ‘al doende’ wordt verworven zodat er geen doorslaggevend gewicht aan toe te kennen is en dat verzoeker middels het PV op de hoogte was van de concrete en gedetailleerde motieven op grond waarvan tot een rangschikking van de kandidaten is overgegaan. Uit niets blijkt volgens het auditoraat ten slotte dat een overheid die tot een benoeming wil overgaan, verplicht zou zijn inlichtingen in te winnen bij vorige werkgevers, hetgeen overigens op zeer gespannen voet zou staan met de privacy van de betrokkenen.

45. Verzoeker spreekt deze gedetailleerd uitgeschreven zienswijze uit het auditorsverslag in zijn laatste memorie in wezen op geen enkel concreet punt tegen.

Hij betoogt enkel dat het auditorsverslag niet antwoordt op “de kern van het middel”. Dit is, volgens verzoekers laatste memorie, dat de gebruikte terminologie resulteert in een eindcijfer op 20 punten, zelfs achter de komma, waarvan onmogelijk is te achterhalen hoe dit is samengesteld. Zo valt

volgens verzoeker niet te verklaren dat drie maal ‘goed’ en één maal ‘voldoende’ voor A. Verstraete 14,4/20 oplevert en voor K. Jeurissen 13,6/20. Dergelijke werkwijze laat willekeur toe en laat de kandidaten niet toe hun score met elkaar te vergelijken.

46. Dat verzoeker de wijze van omzetting van de uitgeschreven motivering naar een cijfermatige score de kern van het middel noemt, verbaast. Immers heeft hij in het inleidend verzoekschrift bij dit middel uitsluitend kritiek geformuleerd op de volgens hem in stijlformules uitgeschreven beschrijvende motieven. De scores, of de omzetting naar scores, komen in het oorspronkelijk aangevoerde middel en de adstructie ervan nergens ter sprake.

Aldus is de in de laatste memorie voor het eerst opduikende kritiek te begrijpen als een nieuwe invulling van het middel, die als laattijdig afgewezen moet worden.

Het concreet door verzoeker gegeven voorbeeld is daarenboven niet eens dienstig, aangezien verzoeker geen belang heeft om aan te tonen dat twee andere, gunstiger gerangschikte kandidaten hun onderlinge rangschikking mogelijk in twijfel kunnen trekken.

Ten overvloede herinnert de Raad eraan dat verzoeker blijkens de beoordeling van het tweede middel er niet in is geslaagd om de onder woorden gebrachte motieven te doen wankelen. Die motivering is evenwel, anders dan verzoeker meent, wel van aard om inzicht te geven in de onderlinge vergelijking van de kandidaten en hun eindresultaat.

De niet door verzoeker tegengesproken, laat staan weerlegde analyse van het auditoraat wordt voorts bijgevalen.

47. Het middel wordt verworpen.

## **BESLISSING**

- 1. De zaken A. 208.012/IX-7939 en A. 208.726/IX-7993 worden samengevoegd.**
- 2. De Raad van State vernietigt de beslissing van de federale overheidsdienst Justitie van 19 december 2012 waarbij de selectiecommissie aan Miguel De Vriendt een score van 13/20 toekent voor de bijkomende vergelijkende proef parketjurist.**
- 3. De Raad van State vernietigt de koninklijke besluiten van 11 februari 2013 waarmee respectievelijk Katrien Meulemans, Michael Groven, Marie Delahaye en Annelies Verstraete voorlopig worden benoemd tot parketjurist in het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel.**
- 4. De Raad van State verwerpt de beroepen voor het overige.**
- 5. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als de vernietigde koninklijke besluiten.**
- 6. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de beroepen tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.**  
**De tussenkommende partijen worden verwezen in de kosten van de tussenkommst, begroot op 375 euro, elk voor een derde.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 april 2014,  
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

|                        |                  |
|------------------------|------------------|
| Geert Van Haegendoren, | kamervoorzitter, |
| Daniël Moons,          | staatsraad,      |
| Bruno Seutin,          | staatsraad,      |
| bijgestaan door        |                  |
| Vera Wauters,          | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Vera Wauters**

**Geert Van Haegendoren**